

ארצות-הברית: כל אנשי הנשיא

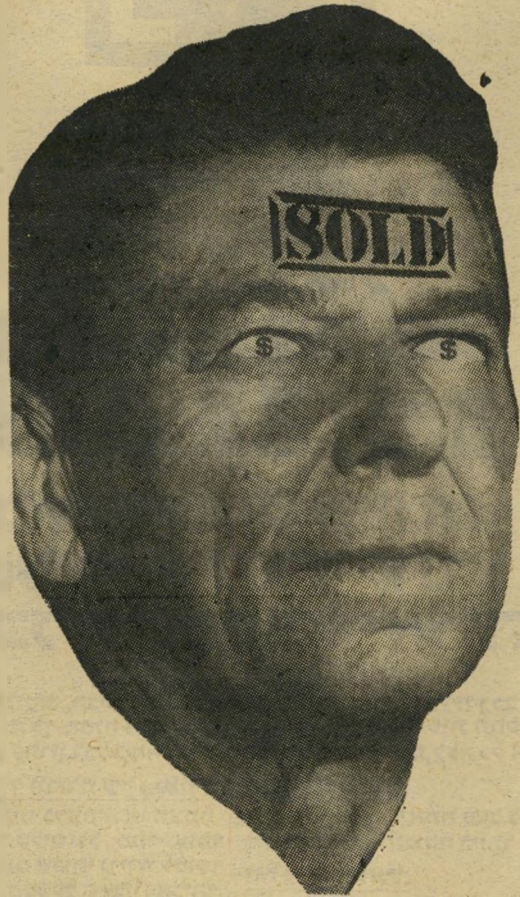
מיפעליו וזיהום הסביבה. קורס אף הקים אירגון מיוחד, כדי להילחם בשומרי איכות הסביבה.

ידיד אחר של רגן, תיאודור קאמינגס, תרם לריצ'ארד ניסון 46 אלף דולר ב־1972, כדי לממן הגנתו בפרשת ווטרגייט. רגן מינה את קאמינגס לשגריר באוסטרליה. גם נשיא חברת-התעופה יונייטד אירליינס הוא מיועציו הקרובים של רגן. ג'סטין דארט תרם לניסון 25 אלף דולר, לקרן שיפוץ הבית הלבן 10 אלפים, ולקרן הבחירות של רגן 50 אלף דולר. עד כה הועמד דארט לדין בשל קביעת מחירים באורח בלתי חוקי, זיהום מים בפסולת כימית ללא כל דאגה לסביבה, וקשירת קשר להפר את חוק הקארטלים.

גם התובע הכללי של רגן, ויליאם פרנץ סמית, הוא מיליארדר שהואשם לא פעם בשחיתות. סמית הוא עורך-הדין האישי של הנשיא ותרם לקרנות שונות של רגן, כולל קרן השיפוץ של נאנסי רגן (10 אלפים דולר). סמית ניצל את מעמדו כחבר צוות המנהלים של אוניברסיטת ריג'סט בקליפורניה, כדי להעביר מיליוני דולר מכספי הממשלה למחקר חקלאי שביצעה האוניברסיטה. תוצאות המחקר ייושמו באורח ישיר להאדרת רווחיו של סמית מעסקי שיווק חקלאי, בשיתוף עם יועץ אחר של רגן, ויליאם וילסון.

קצר המצע מלתאר בפירוטי פרטים את יתר חברי קאבינט המיטבח של הנשיא, אבל לכולם כמה מאפיינים משותפים:

- הם מתנגדים להתערבות הממשלה בכלכלה, אבל כולם חלבו היטב קרנות ממשלתיות וניצלו אותן להאדרת הונם.
- כמעט כולם הואשמו בעבירות חמורות על החוק הפדרלי של ארצות-הברית.
- לכולם השקפות ימניות-קיצוניות, נגד איגודים-

נשיא רונאלד רגן פשטני, חד-משמע, לא רציני, מכור

התעופה של ניו-יורק בנסיון להבריח בגדים מצרפת בשווי של עשרות אלפי דולרים. באטסי תלשה את התוויות של בית-האופנה הונדעים של פאריס, אבל ללא הצלחה יתרה.

גם יועצו הקרוב של הנשיא, ג'וזף קורס, יצרן בירה ולוחם ותיק באיגודים המקצועיים, התנגש בחוק לעיתים קרובות. המיליארדר, שייצג השבוע את רגן באוסטרליה כשגריר מיוחד, הוא תורם קבוע לאירגון הגיועני ג'ון ברויך סוטיאטי. עד היום עומדות נגדו תלונות המתבררות בבתי-המשפט ברחבי ארצות-הברית בעוון אימים על איגודים-מקצועיים, עבירות על חוקי המנוסול, אפליה גזעית בשכירת עובדים, הונחת חוקי-בטיחות ברוב

הצהרותיו האחרונות של נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, בענייני חוק הביכו את עוזריו. בושינגטון אומרים כולם שהנשיא לא שולט בחומר, מדבר שטויות, שוכח עובדות חשובות. מנסח את דבריו במליצות שחוקות משנות החמישים. כתב וושינגטון פוסט, סטיון רוזנפלד, תיאר את הצהרותיו של רגן בענייני מורת-אירופה כמנופחות ומגושמות. בעל הטור המפורסם ג'יימס רסטון טען בגלוי, שהנשיא הוא פשוט בלתי רציני.

קאבינט-מיטבח. ההצהרה שהעלתה את חמתם של העיתונאים היותר מתחכמים העלתה גם את פולין כתחילת ההתמוטטות של הקומוניזם. רגן טען השבוע, שיש לו דיווחים ממסוכנה שהדור הצעיר בברית המועצות מואס בדיקטטורה הממושכת ובקומוניזם. הקור מוניזם הוא סטייה, גרס רגן, ולא דרך חיים נורמאלית. הוא לא יחזיק מעמד.

הצהרה נאיבית זו, ברמה של מיטבח למערכת חעריב, גרה, כמובן, תגובות זילזול כלפי הנשיא. דומה שירח הדבש שלו עם כלי-התיקשורת עומד להסתיים. עם זאת היה רגן חד-משמע דיו בענייני פנים. עוד בתקופת כהונתו כמושל קליפורניה ראה רגן את עצמו, כשליח קבוצת אנטי-עסקים מאורגנת היטב. היום מאורי גנים חבריו הקרובים של רגן, 13 במיטבח, במעין קאבינט-מיטבח בלתי-רשמי, המכוון את כל תוכניותיו ומעשי החקיקה של הנשיא בענייני פנים וכלכלה.

השבוע הצליח הנשיא להעביר בבית-הנבחרים הצעת חוק המקצצת 36 מיליארד דולר מתקציב המדינה לשנת 78. 140 מיליארד דולר בשלוש השנים הקרובות. הטכניקה של רגן בהעברת העניין בקונגרס היתה מושלמת, ועוררה התפעלות רבה. אין כל ספק שהנשיא ידע לנצל את ההלם שפקד את המפלגה הדמוקרטית, ולמשוך צירים וסנאטורים מהאופוזיציה, לתמוך בתוכניתו. עד פגרת אוגוסט יעביר רגן בקונגרס גם את החלק השני בתוכניתו — קיצוץ רציני במסי-הכנסה והקלות מאסיביות במיסוי לאנטי-עסקים ולחברות הגדולות.

לנשיא עצמו יש השקפה ברורה, ימנית קיצונית, בענייני חברה וכלכלה. במסיבת-העיתונאים שלו, בשבוע שעבר, הוא ניסח את עיקרי אמונתו בבירור: "עקבתי אחרי הרפורמות החברתיות במשך ארבעים שנה. הן לא הצליחו להיטיב את מצבם של האנשים שלא הציבו רגלם על סולם ההזדמנויות. הרפורמות ומדיניות-הסעד רק יצרו תלות של הנזקקים במינהל אדיר וסבוך. רק השיטות הכלכליות שלנו, כלומר תמריצים לכלכלה, יצירת מניע רוח להשקעה ולעבודה, והגברת הייצור, יאפשרו לשכבות החלשות להתנער ולהשתפר".

הצהרה פשטנית זו, שהיתה גורמת לכל עובדת סוציאלית ממצצת בברונקס של ניו-יורק או ברבעי העוני באלאבמה להתפקע מצחוק, שימחה מאוד את אלפרד בלומינגדייל המילינר, מייסד הדיינרס קלאב, בעל נכסים אדירים בקליפורניה, פלורידה וג'ורג'יה, שהוא גם מראשי הקאבינט הסודי, הבלתי רשמי של הנשיא. בלומינגדייל תרם השנה 10 אלפים דולר לשיפוץ הקומה העליונה בבית הלבן. אבל הנשיא לא הצליח למנותו כשגריר בפאריס. הסתבר שאשתו של בלומינגדייל, באטסי (שהיא גם ידידת-נפש ותיקה של נאנסי רגן) נתפסה ב־1975 בשדה-

מיקצועיים, נגד שמירת איכות הסביבה, נגד מיעוטים, נגד שחורים.

- לרובם אינטרסים בעולם השלישי, בחברות על-לאומיות. יש להם עניין אישי בהמשך שילטון הדיכוי בארצות אלה, בעבודה זולה ללא הגנה מיקצועית ובגישה חופשית למקורות האנרגיה הזולים בארצות-ערב, באמריקה הלאטינית ובאפריקה.
- לחלקם הגדול מניות והשקעות בדרום-אפריקה.

איראן:

הקץ לנשק

באורח פרדוקסאלי עשוי ניצחונם של המולות המוסלמיות של הנשיא אבו-אל-חאסאן באני-סאדר, להחיש את קץ המילחמה שבין איראן לעיראק.

קשה מאוד להציג את באני-סאדר כליבראל לאומי. תומכו הוותיק של חומייני גאלץ להיאבק בקנאים המוסלמיים, כי הוא ייצג מסורת אחרת ושכבות חברתיות אחרות. באני-סאדר קיווה שיוכל לתמרן בין לאומנות איראנית ואורינטציה חזקה על הצבא, לבין ביצוע מסודר של המהפכה האיסלמית. כישלונו היה בלתי-נמנע. אנשיו של חומייני אינם לאומנים במובן המקובל של המושג. האינטרס הדתי, הפאן-מוסלמי, מעניין אותם יותר מהאינטרסים הממלכתיים של איראן.

חומייני מבין שעליו לפייס את הצבא. השבוע נפגש עם הרמטכ"ל, גנרל ואליואל פאלאהי, ונעתר מייד לשלוש הדרישות העיקריות של איש-הצבא. חומייני הסכים לבטל את המועצה המפקחת על הצבא, הנמצאת בשליטת המולות; לא להגיע להסכם מדיני עם עיראק מבלי להתייעץ תחילה עם הרמטכ"ל, ולהימנע מהעמדת קצינים למישפט בפני בתי-הדין המהפכניים.

בינתיים לוחצים קנאי האיסלאם לעשות הכל כדי לסיים את המילחמה עם עיראק. חומייני זקוק לתקופת שקט כדי להכין מערכת בחירות חדשה, שבה ייבחר נאמנו, ראש-הממשלה מוחמד עלי ראג'עי, לנשיא. בינתיים עושות לוב, דרום-תימן ואפילו סוריה מאמצי תיווך כדי להשלים בין איראן לעיראק. ההפצה היש-ראלית של הכור העיראקי היא הכוח המניע העיקרי, שיביא כנראה, בסופו של דבר, לפחות לשביתת-נשק בין שתי הארצות.

המטרה פקיסתאן?

העיתונות העולמית מדוחת מדי יום על פעילות גרעינית נמרצת בפקיסתאן. הנשיא רונאלד רגן תודה, שארצות-הברית מסייעת לפקיסתאן בנושא זה, מטעמים של מדיניות גלובאלית. פקיסתאן משתפת פעולה גם עם חברות קנדיות, צרפתיות, ומקבלת עזרה ניכרת מלוב.

נאמו של נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, מצביע על נחישות החלטה ערבית להשיג פצצה בכל מחיר, ולא דווקא בדרך של ייצור מקומי. אם בחר מנחה בגין בדרך של אי-שפיות כשיטה מדינית, המסקנות ברורות. המטרה היא עתה פקיסתאן.

נשיא פקיסתאן זיא א-לי-חאק לקראת הבחירות לכנסת ה־11?